

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

2017 באוקטובר 25-31

עיקרי המסמך

- ◀ במוקד אירועי השבוע עמד פיצוץ מנהרת טרור של הג'האד האסלאמי בפלסטין, שמוקמה בשטח ישראל, סמוך לגדר הביטחון במרכז הרצועה. עד כה פורסמו שמות שבעה הרוגים, חמישה מהם פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין ביניהם מפקד חטיבת מחנות המרכז וסגנו, ושניים מהם פעילי חמאס (שסייעו בחילוץ הנפגעים מהמנהרה).
- ◀ חמאס הטילה את האחריות לאירוע על ישראל וטענה, כי ישראל מנסה לטרפד את הפיוס הפנים-פלסטיני. הג'האד האסלאמי בפלסטין איים בתגובה על "פשעי ישראל" ומסר, שהרגיעה עם ישראל הסתיימה. בפועל עד כה נמנעו הארגונים הללו מלהגיב.
- ◀ פיצוץ המנהרה ממחיש היטב את הבעייתיות שבפניה ניצב אבו מאזן בבואו לקדם את תהליך הפיוס הפנים-פלסטיני. בעוד שסמכויות ממשליות צפויות לעבור לידי הרשות (ובכלל זה הפיקוח על המעברים) אין לאבו מאזן שום השפעה על נושאי יסוד כגון פירוק התשתיות הצבאיות (ובכללן המנהרות). חמאס הייתה ונתרה ה"כתובת" האמיתית ברצועה לכל סוגית העימות עם ישראל על אף החזות החיצונית של הפיוס והעברת הסמכויות לרשות.
- ◀ ב-2 בנובמבר 2017 ימלאו מאה שנים להצהרת בלפור. הרשות הפלסטינית וארגונים שונים מתכננים לקיים קמפיין נרחב שיכלול עצרות והפגנות ביהודה ושומרון ובחול"ל (בריטניה). שר החוץ של הרשות ציין כי נעשות הכנות להגשת תביעות משפטיות נגד בריטניה בדרישה שתחזיר את "הזכויות ההיסטוריות" של הפלסטינים ותתקן את "הטעות ההיסטורית"

כוחות צה"ל פוצצו מנהרת טרור, שחדרה לשטח ישראל

- ◀ ב-30 באוקטובר 2017 מסר דובר צה"ל, כי כוחות צה"ל פוצצו באופן יזום ומבוקר מנהרת טרור שהייתה בשלבי בנייה ואשר מוקמה בשטח ישראל סמוך לגדר הביטחון באזור ח'אן יונס שבמרכז הרצועה. המנהרה חדרה לשטח ישראל סמוך לכיסופים. בצה"ל דיווחו כי עקבו מזה תקופה אחר בניית המנהרה שעוד לא הייתה מבצעית והיא מוקמה באזור בו טרם נבנה המכשול החדש.

פיצוץ המנהרה מזרחית לח'אן יונס (חשבון הטוויטר PALINFO, 30 באוקטובר 2017)

◀ המנהרה הייתה שייכת לארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין. עד כה פורסמו שמות שבעה הרוגים כתוצאה מהתקיפה ומניסיונות חילוץ פעילים שנלכדו במנהרה. חמישה מההרוגים פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין ושני פעילי חמאס. בין ההרוגים ערפאת מרשד אבו עבדאללה, מפקד חטיבת מחנות המרכז בזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, וחסן רמז'אן אבו חסנין, סגן מפקד חטיבת מחנות המרכז בזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין. שניים מההרוגים הם פעילי יחידת הנח'בה, יחידת העילית של חמאס (אתר פלוגות ירושלים, חשבון הטוויטר PALINFO, 30 באוקטובר 2017).

חמשת פעילי הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין שנהרגו (מצד שמאל לימין): ערפאת מרשד אבו עבדאללה, מפקד חטיבת מחנות המרכז בזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין; חסן רמז'אן אבו חסנין, סגן מפקד חטיבת מחנות המרכז בזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין; חסאם ג'האד אלסמירי, אחמד מחמוד אבו ערמאנה, ועמר נצאר אלפלית פעילים בחטיבת מחנות המרכז (אתר פלוגות ירושלים, 30 באוקטובר 2017)

**שני פעילי חמאס שנהרגו. מימין: מחמד אלא'עא . משמאל : מצבאח שביר
(חשבון הטוויטר PALINFO, 30 באוקטובר 2017)**

◀ בעקבות התקיפה הודיעה הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי על גיוס כללי (פלסטין אליום, 30 באוקטובר 2017). משרד הפנים ברצועת עזה הודיע על פינוי כל המוצבים הביטחוניים אולם דובר משרד הפנים ברצועה איאד באזם הכחיש את הידיעה (דף הטוויטר קדס.פרס, 30 באוקטובר 2017). גורמים פלסטינים גינו את ישראל על התקיפה בטענה כי היא הפרה את "הסכם הפסקת האש" וכי היא מנסה לחבל במאמצי הפיוס הפנים פלסטינים. חלקם אף איימו בנקמה.

תגובות חמאס

◀ **אסמאעיל הניה, יו"ר הלשכה המדינית של חמאס**, התקשר לרמצי'אן עבדאללה שלח, מזכ"ל הג'האד האסלאמי, והביע את התייצבות חמאס לצד הג'האד האסלאמי "בתחנה חשובה זו". הוא הדגיש כי מותם של הפעילים משתי הזרועות הצבאיות הוא הוכחה לאחדות הדרך, המטרה והגורל עד להשגת הניצחון והשחרור (אתר תנועת חמאס, 30 באוקטובר 2017). הניה התקשר גם לבכיר בג'האד האסלאמי ברצועה, ח'אלד אלבטש, והדגיש את אחדות העמדה ביחס לתגובה על "הפשע הציוני" (פאל-טודיי, 30 באוקטובר 2017).

◀ **בהודעה רשמית שפרסמה חמאס** נאמר כי "הפשע" שביצעה ישראל הוא בבחינת הסלמה חמורה נגד העם הפלסטיני וניסיון נואש של ישראל לפגוע במאמצי הפיוס. לדברי ההודעה "ההתנגדות" היא זכותו הטבעית של העם הפלסטיני (אתר חמאס, 30 באוקטובר 2017). **הזרוע הצבאית של חמאס** פרסמה הודעה מטעמה בה הטילה את האחריות על ישראל וציינה כי "דם ההרוגים לא יישפך לשווא" וישראל היא אשר תישא בהשלכות הסלמה זו. הזרוע הדגישה כי ניסיונות ישראל לקבוע כללי עימות חדשים באמצעות "פשעים נגד העם הפלסטיני" הם ניסיונות אומללים שההתנגדות מכירה היטב ואשר ינחלו כישלון (אתר הזרוע הצבאית של חמאס, 30 באוקטובר 2017). **יחיא מוסא**, בכיר חמאס, אמר כי ישראל מנסה לקטוע את תהליך הפיוס ולמנוע את אחדות העם הפלסטיני באמצעות הסלמה בלתי צפויה של המצב. הוא קרא להקים חדר מצב משותף של כל הארגונים (שהאב, 30 באוקטובר 2017).

הג'האד האסלאמי בפלסטין

◀ בהודעה שפרסמה הזרוע הצבאית של הארגון הודיעה כי דם ההרוגים לא נשפך לשווא וכי **כל האפשרויות לתגובה פתוחות** (פלסטין אליום, 30 באוקטובר 2017). עוד ציין הארגון כי המנהרות הן חלק ממדיניות

ההרתעה שלו (אלאקצא, 30 באוקטובר 2017). **דאוד שהאב, דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין**, אמר כי התקיפה הישראלית הינה בגדר הכרזת מלחמה של ישראל ובשעות הקרובות יקבע אופן התגובה הוא הדגיש כי כל האפשרויות פתוחות (פלסטין אליום, 30 באוקטובר 2017). **מחמד אלהנדי, חבר הלשכה המדינית של הג'האד האסלאמי**, אמר כי **הרגיעה עם ישראל הסתיימה** וכי חומרת התגובה תהיה שווה לחומרת הפשע (אלמיאדין, 30 באוקטובר 2017). **ח'אלד אלבטש, בכיר הארגון** אמר כי פעילותה של ישראל מהווה הפתעה וניסיון ברור לטרור את הקלפים. לדבריו הם לא ירשו לישראל לקבוע את כללי העימות וההפרה של הסכם הפסקת האש **והם יגיבו על "הפשעים"** (אלאקצא, 30 באוקטובר 2017).

הרשות הפלסטינית ופתח

◀ **ראמי חמדאללה ראש ממשלת ההסכמה**, כתב בדף הפייסבוק כי לאור המשך "הפשעים הישראליים" נגד העם הפלסטיני בעזה, הוא מדגיש שוב את הצורך **לדבוק באחדות הלאומית** באמצעות חיזוק החזית הפנימית, השלמת הפיוס, וההתלכדות סביב ההנהגה הלגיטימית ובראשה יושב ראש הרשות. הוא גם הפנה קריאה לקהילה הבינלאומית לשאת באחריות המשפטית והמוסרית, לעצור את התוקפנות הישראלית ולספק הגנה לעם הפלסטיני (דף הפייסבוק הרשמי של ראמי אלחמדאללה, 31 באוקטובר 2017).

◀ **הודעה מטעם פתח** גינתה אף היא את התקיפה בציינה כי מבצעי הפשע לא יתחמקו מעונש. לדברי ההודעה פשע זה הוא חלק מהמדיניות של ממשלות ישראל להתחמק מאשמתן בשחיתות על חשבון העם הפלסטיני (ופא, 30 באוקטובר 2017). **פאיז אבו עיטה, סגן מזכיר המועצה המהפכנית של פתח**, אמר כי מדובר בהפרה של הפסקת האש וניסיון נוסף של ישראל לטרור את הקלפים ולפגוע בתהליך הפיוס. יחד עם זאת אמר כי פתח סבורה כי התגובה צריכה להיות מחושבת ואסור שכל ארגון יפעל על דעת עצמו (אלמיאדין, 30 באוקטובר 2017).

פיגועים/ניסיונות לפיגועים

◀ בתקשורת הפלסטינית דווח כי מבצע ניסיון הפיגוע הוא **מחמד עבדאללה מוסא**, בן 29 מהכפר דיר בלוט, מערבית לסלפית (מען, 31 באוקטובר 2017).

הפגנות, עימותים והפרות סדר

◀ במהלך השבוע נמשכו הפרות הסדר וההפגנות ביהודה ושומרון. כמו כן נמשכו יידויי האבנים והשלכת בקבוקי התבערה. בפעילות סיכול ומנע, שביצעו כוחות הביטחון הישראליים ברחבי יהודה ושומרון נעצרו חשודים בפעילות טרור ונתפסו אמצעי לחימה רבים וכספים שהיו מיועדים לפעילות טרור. להלן אירועים בולטים:

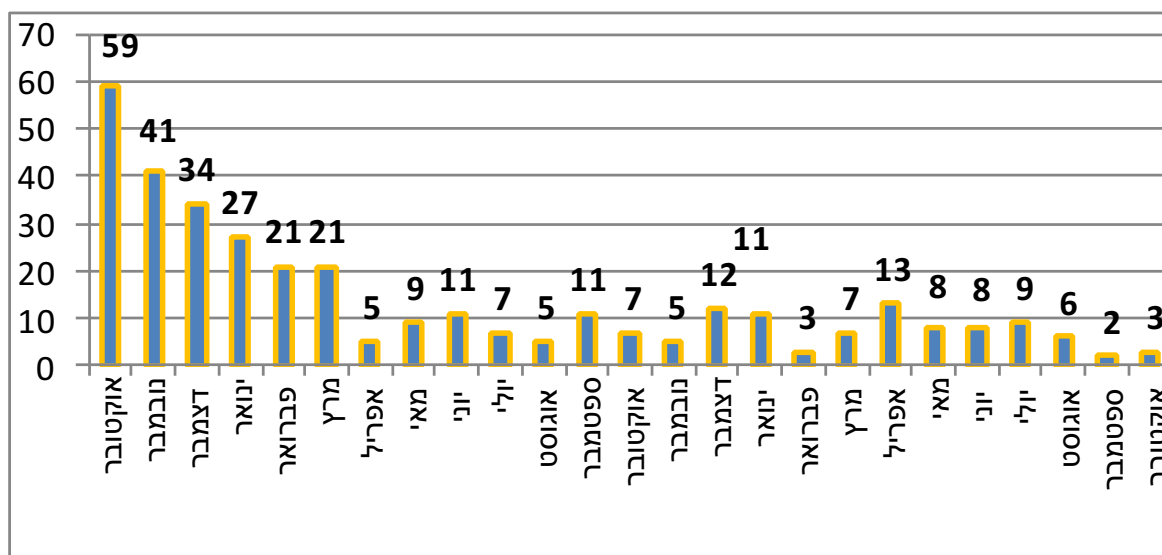
◆ **29 באוקטובר 2017** – אבנים יודו לעבר הרכבת הקלה **בציר שועפט במזרח ירושלים**. לא היו נפגעים. נגרם נזק לקרון הרכבת (דף הפייסבוק צבע אדום, 29 באוקטובר 2017).

◆ **28 באוקטובר 2017** – לוחמי משמר הגבול עצרו פעיל חמאס, תושב שכם, בעת שנסע ברכבו סמוך למחסום באבו דיס שבמזרח ירושלים. בתא המטען של כלי הרכב נמצא אקדח מוסלק (דף הפייסבוק צבע אדום, 28 באוקטובר 2017).

◆ **26 באוקטובר 2017** – מספר בקבוקי תבערה הושלכו לעבר כלי רכב ואוטובוס בכביש 60 סמוך לחלחול (אזור חברון) לא היו נפגעים ולא נגרם נזק (דף הפייסבוק צבע אדום, 28 באוקטובר 2017).

◆ **25 באוקטובר 2017** – כוח צה"ל דיווח על ירי סמוך לשער הכניסה ליישוב בית חגי (הר חברון). לא היו נפגעים ולא נגרם נזק (דף הפייסבוק צבע אדום, 25 באוקטובר 2017).

פיגועים משמעותיים שבוצעו בשנה האחרונה¹

לבצע פיגוע דקירה בתחנת הדלק סמוך למחסום ג'למה באזור ג'נין ב-2 בנובמבר 2015 (על רקע האירועים במסגד אלאקצא).

◆ **יוסף כמיל** תכנן לנצל את שהותו בישראל לבצע פיגוע דקירה והציע לאבו אלרוב לבצע עמו את הפיגוע בשלב ראשון הוא סירב. השניים החלו לעבוד במחסן פחמים שניהל ראובן שמרלינג. בהמשך קשרו השניים קשר לרצוח את אחד העובדים היהודים במקום. הם רכשו סכין לחיתוך בשר אותה החביאו במחסן מתחת למזרון בחדר בו לנו. הם גם השיגו מספר טלפון של תושב כפר קאסם שיוכל להסיעם למקום מגוריהם לאחר ביצוע הפיגוע. ב-4 באוקטובר 2017 כאשר הגיע ראובן שמרלינג למחסן הם סיכמו כי זו העת לפעול. כמיל התקשר לתאם את נסיעתם לאחר ביצוע הפיגוע. לאחר מכן הם דקרו אותו ואף היכו אותו במכוש ובמאווור שהיו בחדר. לאחר שהרגו אותו התקלחו, החליפו בגדים ונסעו למקום מגוריהם (הארץ, 29 באוקטובר 2017).

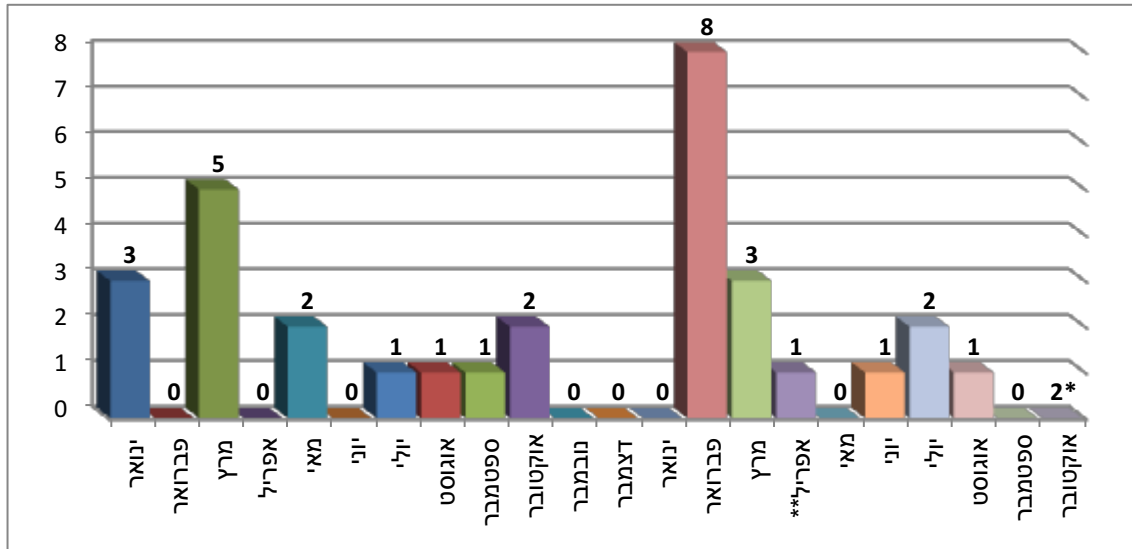
¹ "פיגועים משמעותיים" מוגדרים על-ידינו כפיגועי ירי, דקירה, דריסה והטמנת מטענים או פיגועים משולבים. לא נכללים בהם יידויי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה.

דרום ישראל

ירי רקטות לעבר ישראל

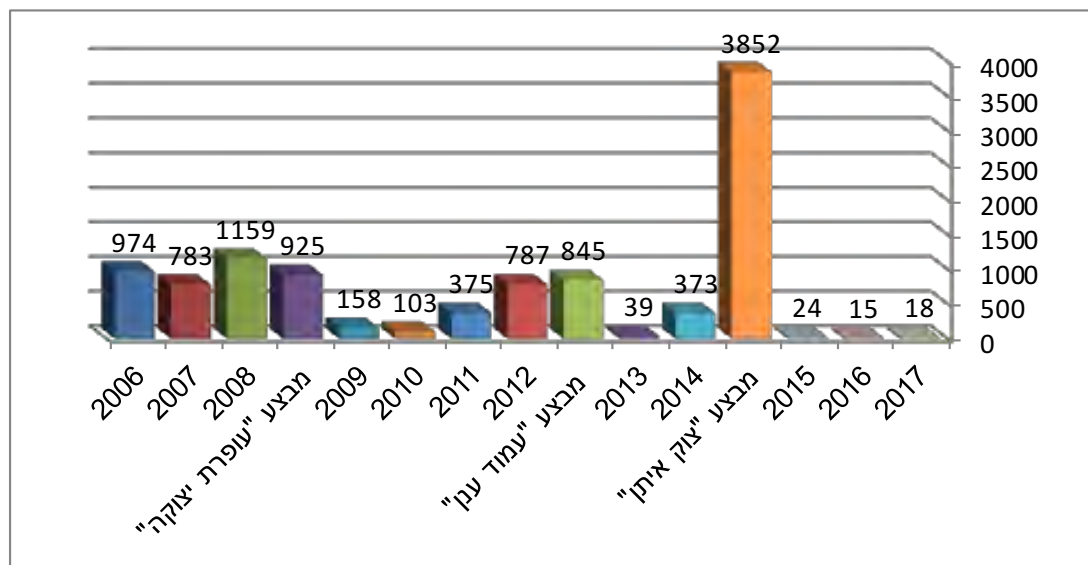
◀ במהלך השבוע לא אותרו נפילות רקטות בשטח ישראל.

נפילות רקטות בחתך חודשי

שש מהרקטות שנפלו בחודש פברואר היו רקטות ששוגרו מחצי האי סיני לעבר ישראל, ככל הנראה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אפריל שוגרה רקטה אחת מחצי האי סיני שנפלה בשטח ישראל. הרקטה שוגרה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אוקטובר 2017 שוגרו שתי רקטות מצפון חצי האי סיני ע"י שלוחה של דאעש בסיני. הרקטות נפלו בשטח המועצה האזורית אשכול.

נפילת רקטות בחתך שנתי

רצועת עזה

תכניות לשיקום הרצועה

◀ ממשלת ההסכמה הלאומית הודיעה כי היא **שוקדת על גיבוש תכנית לשיפור החשמל ברצועה במהלך השנה הנוכחית**. היא הדגישה כי היא פועלת לספק את כלל האמצעים, כולל משאבים פיננסיים ותוכניות להעלאת מספר מקורות האנרגיה ברצועה (ופא, 24 באוקטובר 2017). במסגרת זאת נמסר כי **ט'אפר מלחם יו"ר רשות האנרגיה ואוצרות הטבע**, התחיל למלא את תפקידו במטה רשות האנרגיה ברצועת עזה. נמסר כי הוא החל ביישום תכנית הבראה של אספקת החשמל ברצועה (צפא, 26 באוקטובר 2017).

◀ **מחמד אשתיה, חבר הוועד המרכזי של פתח**, אמר כי קיימות תכניות מוכנות לפיתוח הרצועה אך הדבר מצריך קודם כל התערבות מדינות העולם להסרת ה"מצור" מעל רצועת עזה והסכם פיוס בין פתח לחמאס. לדבריו הועלו מספר הצעות לפיתוח הרצועה כמו הקמת מסילת ברזל שתקשר בין צפון הרצועה לדרומה, הקמת מתקן להתפלת מים בשווי של 450 מיליון דולרים תכניות להקמת נמל ושדה תעופה ועוד (דניא אלוטן, 26 באוקטובר 2017).

ניסיון התנקשות במפקד מנגנוני הביטחון ברצועה

◀ ברצועת עזה **בוצע ניסיון התנקשות בחייו של תופיק אבו נעים, מנכ"ל משרד הפנים של חמאס, האחראי גם על מנגנוני הביטחון של חמאס**. ניסיון ההתנקשות בוצע באמצעות מטען שהוצמד למכוניתו במחנה הפליטים **נציראת** והתפוצץ בעת שיצא ממסגד בסיום תפילת יום השישי. אבו נעים **נפצע באורח קל**, טופל בבית החולים ושוחרר זמן קצר לאחר מכן לביתו (פאל אינפו, 28 באוקטובר 2017).

◀ **תופיק עבדאללה סלימאן (אבו נעים)**, בן 55, מאזור מרכז הרצועה, נעצר ע"י ישראל ב-14 במאי 1989 ונדון למאסר עולם באשמה כי היה בין מקימי הזרוע הצבאית של חמאס במרכז הרצועה. היה אחד מחברי החוליה שאליה השתייכו גם יחיאל אלסנאר ורוחי משתהא. הוא שוחרר במסגרת "עסקת שליט" ב-2011. לאחר שחרורו היה אחראי על "תיק האסירים" בחמאס. בדצמבר 2015 הוא מונה לשמש כמפקד כוחות בטחון הפנים במקומו של צלאח אלדין אבו שרח' (אלרסאלה.נט, 27 באוקטובר 2017; PALINFO, 27 באוקטובר 2017). **מתוקף תפקידו הוא אחראי על ביטחון הפנים ברצועה כמו כן עמד בראש המבצע להקמת אזור החיץ בגבול רצועת עזה מצרים** (אלרסאלה.נט, 29 באוקטובר 2017).

◀ **גורמים בחמאס מיהרו להאשים את ישראל** בטענה, כי ההתנקשות נועדה לחבל במאמצי הפיוס הפנים-פלסטינים. למרות הטלת האשמה הפומבית על ישראל **ההערכה הרווחת ברצועה היא שמאחורי ניסיון ההתנקשות עמדו גורמים סלפים** שרצו לנקום בו על פעילות סיכול ומנע שמבצעים מנגנוני הביטחון של חמאס נגדם בעיקר לאחר ההתקרבות למצרים (הארץ, 27 באוקטובר 2017).

◀ **ראמי חמדאללה, ראש ממשלת ההסכמה, הורה לראשי המודיעין הכללי והמשטרה הפלסטינית להגיע לרצועה לחקור את נסיבות האירוע. פוזי ברהום, דובר חמאס, ציין, כי נמשכת חקירת ניסיון ההתנקשות**. לדבריו בפעולות הללו ניכרת "טביעת האצבע" של ישראל משום שאבו נעים הוא אסיר משוחרר ומשום שעמדותיו בכל הקשור לסוגיות הפלסטיניות תומכות במאבק (מען, 28 באוקטובר 2017). **איאד אלבאזם, דובר משרד הפנים, ברצועה הזהיר את כלי התקשורת ואת המשתמשים ברשתות החברתיות**

מפני הפצת שמועות בנוגע לניסיון ההתנקשות והוסיף כי יש להסתמך רק על הודעות רשמיות שיצאו מטעם משרד הפנים (צפא, 27 באוקטובר 2017).

ראשי חמאס ובכללם **אסמאעיל הניה, ראש הלשכה המדינית**, ביקרו את אבו נעים לאחר ששוחרר מבית החולים (פאל אינפו, 28 באוקטובר 2017). **ראמי חמדדאללה, ראש ממשלת ההסכמה** התקשר לתופיק אבו נעים לשאול בשלומו. הוא גינה את ניסיון ההתנקשות ואמר כי יש לתפוס את האשמים (דניא אלוטן, 28 באוקטובר 2017). תופיק אבו נעים הודה לכל המתעניינים בשלומו ודיווח כי ישוב לעבודתו בקרוב. הוא טען כי מבצעי ניסיון ההתנקשות לא השיגו את מטרתם וכי הפלסטינים ימשיכו בעמידתם האיתנה כדי להגשים את רצונם לסיים את הפילוג. לדבריו ישראל אוהבת לשבש תכניות ברגע האמת והיא הגורם היחיד המרוויח ממצב זה (אלאקצא, 29 באוקטובר 2017).

מימין: כלי רכבו של תופיק אבו נעים לאחר ניסיון ההתנקשות בחייו. משמאל: אסמאעיל הניה, ראש הלשכה המדינית של חמאס, מבקר את תופיק אבו נעים בבית החולים שפאא' בעזה (חשבון הטוויטר PALINFO, 27 באוקטובר 2017)

יחיא אלסנאר, ראש הלשכה המדינית של חמאס ברצועה, מבקר את תופיק אבו נעים בביתו (חשבון הטוויטר PALINFO, 30 באוקטובר 2017)

אונר"א חשפה פעם נוספת מנהרה תחת אחד מבתי הספר שלה

◀ **כריסטופר גינס, דובר אונר"א**, פרסם הודעה כי ב-15 באוקטובר 2017 חשפה אונר"א מה שנראה כמנהרה תחת אחד מבתי הספר שלה בעזה. לדברי ההודעה נקטה הסוכנות באמצעים הדרושים כדי להבטיח את בטחון בית הספר. בית הספר חידש את פעילותו ב-25 באוקטובר 2017 לאחר שנסתם החלל שנפער מתחת לבית הספר. בהודעה נמסר כי אונר"א פנתה ל"גורמים הנוגעים בדבר" ומחתה על הפגיעה בניטרליות של מתקני האו"ם, המעמידה בסכנה את עובדי הסוכנות ואת אלה שנהנים משירותיה (אתר אונר"א, 28 באוקטובר 2017; אלשרק אלאוסט, 30 באוקטובר 2017). **עבד אללטיף אלקאנוע, דובר חמאס**, סירב להגיב על ההודעה ואמר כי הגורמים המוסמכים בעזה בודקים את הנושא (סוכנות הידיעות הסינית, 29 באוקטובר 2017).

◀ בדף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, פורסם כי המנהרה נחשפה מתחת לחטיבת הביניים לבנים בבית חאנון שבצפון רצועת עזה (דף הפייסבוק בערבית של מתאם הפעולות בשטחים, 29 באוקטובר 2017). יצוין כי אין זו הפעם הראשונה בה מתגלה מנהרה שהתוואי שלה עובר מתחת לבית ספר של אונר"א. ב-9 ביוני 2017 דיווח דובר אונר"א על חשיפת קטע ממנהרה, העוברת מתחת לשני בתי ספר במחנה הפליטים אלמע'אזי, שבמרכז הרצועה²

בית הספר חטיבת ביניים לבנים של אונר"א בבית חאנון שתחתיו נחשפה המנהרה (דף הפייסבוק בערבית של מתאם הפעולות בשטחים, 29 באוקטובר 2017)

² ראו פרסום מרכז המידע מ-15 ביוני 2017: אונר"א דיווחה על חשיפת מנהרה העוברת מתחת לשני בתי ספר, שהיא מפעילה ברצועה. חמאס הזדרזה להכחיש. שימוש צבאי שעושים ארגוני הטרור בבתי הספר של אונר"א הינם תופעה מוכרת, שנחשפה בעבר"

הפיוס הפנים-פלסטיני

יישום הסכם הפיוס

כללי

◀ עתה לאחר שהתפוגגה ההתלהבות הראשונית שאפפה את הציבור הפלסטיני בעקבות החתימה על תהליך הפיוס **מדגישים פרשנים פלסטינים כי הדרך להשגת הפיוס עוזנה ארוכה ורצופה מכשולים**. בשטח נמשכות ההכנות להעביר את הסמכויות לידי ממשלת ההסכמה ונמשך זרם המשלחות מטעם ממשלת ההסכמה הפלסטינית המגיעות לרצועת עזה במגמה להעביר את התפקידים לידי פקידי הרשות. בקרב חמאס מורגשת אכזבה וביקורת על מהתמהמהותה של הרשות הפלסטינית בהסרת צעדי העונשין, שהוטלו על ידי אבו מאזן. כמו כן טרם נדונו סוגיות מפתח דוגמת עתיד מנגנוני הביטחון ונשק חמאס. אלה עומדות להוות אבן הנגף העיקרית בפני התקדמות התהליך.

◀ במקביל מלינים פעילי חמאס ביהודה ושומרון כי הסכם הפיוס נוגע כולו לרצועת עזה וכי למרות החתימה עליו נמשכת מדיניות מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית בשטחי יהודה ושומרון נגד פעילים ומוסדות של חמאס. **פתחי אלקרעאוי, חבר המועצה המחוקקת מטעם חמאס ביהודה ושומרון**, אמר כי מה שמכונה על ידו " המעצרים הפוליטיים"³ נמשכים ולא פסקו אף לרגע "לא לפני, לא במהלך ולא אחרי החתימה על ההסכם". הוא אף הזהיר כי המשך המעצרים יטיל את צלו על הפיוס. הוא הדגיש כי על הרשות והמנגנונים לספק הסבר למעשיהם (אלרסאלה.נט, 26 באוקטובר 2017). גם **נזיה אבו עון, בכיר חמאס בג'נין**, הלין כי הסכם הפיוס עוסק רק בהשפעות הפילוג ברצועה ולא נוגע בצעדים שנקטה הרשות ביהודה ושומרון בעקבות הפילוג קרי, המעצרים הפוליטיים נגד חמאס וסגירת מוסדות חמאס בגדה (אלמוניטור, 24 באוקטובר 2017).

קריקטורות בכלי תקשורת של חמאס המותחת ביקורת על המשך "המעצרים הפוליטיים" ביהודה ושומרון למרות הסכם הפיוס הפלסטיני. מימין: בקריקטורה ראש המודיעין הכללי הפלסטיני, מאג'ד פרגל, אוחד ביד ימין רובה וביד שמאל עציר מנהלי. הנושא שלט עליו כתוב: "פיוס" (חשבון הטוויטר אלרסאלה, 26 באוקטובר 2017). משמאל: "המעצרים הפוליטיים" (חשבון הטוויטר PALINFO, 30 באוקטובר 2017)

³ המונח "מעצרים פוליטיים" משמש כאן לתיאור מעצר פעילי טרור ופעילי התארגנויות צבאיות שמנסה חמאס להקים ביהודה ושומרון.

תהליך העברת הסמכויות לרשות הפלסטינית

◀ **תהליך העברת הסמכויות נתקל בלא מעט קשיים.** כך למשל **עדאלה אלתירה, יו"ר הרשות לאיכות הסביבה מטעם הרשות הפלסטינית**, דיווחה כי לאחר ביקור בן יומיים שערכה ברצועה לא הצליחה לקבל לידיה את הסמכויות לרשות לאיכות הסביבה ברצועה. זאת משום **שכנעאן עביד, יו"ר הרשות לאיכות הסביבה מטעם חמאס**, סירב לשתף עמה פעולה והציב לה תנאים להם התנגדה בתוקף (פאל טודיי, 27 באוקטובר). גם **צאא'ב נטיף, יו"ר רשות המקרקעין מטעם הרשות**, מסר לאחר ששב לראמאללה כי כאמל אבו מאצ'י, יו"ר הרשות מטעם חמאס, סירב לשתף עמו פעולה ולמסור לידיו את מטה הרשות בעזה (ופא, 26 באוקטובר 2017).

העברת השליטה במעברים לידי הרשות הפלסטינית

◀ **השלב הראשון בהעברת הסמכויות במסגרת הסכם הפיוס הוא העברת השליטה במעברים האמור להיות מיושם על פי סעיפי ההסכם כבר ב-1 בנובמבר 2017.** בחמאס ממשיכים להדגיש כי הם מוכנים להשלים את העברת האחריות על המעברים לידי הרשות הפלסטינית. **איאד אלבוז, דובר משרד הפנים של חמאס ברצועה**, אמר כי השליטה במעברים תועבר לרשות ב-1 בנובמבר 2017 וכי אין בכוונת משרד הפנים לאפשר עיכוב של הפיוס הפנים פלסטיני (סמא, 28 באוקטובר 2017). לדברי **האשם עדואן, מנהל יחסי הציבור וההסברה ברשות המעברים והגבולות ברצועה**, הרשות מוכנה לקבל את הסמכויות על המעברים ברצועה עד תחילת חודש נובמבר כפי שנקבע בהסכם הפיוס (שהאב, 29 באוקטובר 2017). עוד דיווח, כי מ-31 באוקטובר 2017 יועברו כספי הגביה במעבר רפיח לחשבון הבנק של משרד האוצר של ממשלת ההסכמה (אלקדס, 30 באוקטובר 2017).

◀ **במסגרת תהליך העברת הסמכויות נועדה משלחת מטעם הרשות הפלסטינית בראשה נט'מי מהנא יו"ר רשות המעברים עם בכירים מצרים כדי לדון בשיטות להעברת השליטה כל המעברים ברצועה.** המשלחת כללה גם בכירים במנגנוני הביטחון של הרשות (אלקדס, 29 באוקטובר 2017). משלחת ביטחונית מצרית אמורה להגיע לרצועה לפקח על תהליך העברת המעברים (דף הטוויטר סיני ניוז, 30 באוקטובר 2017).

נשק חמאס

◀ **גורמים בחמאס ממשיכים להבהיר, כי קיימים מבחינתם "קווים אדומים" וכי לא יותרו על הזרוע הצבאית ועל נשקה.** חסן יוסף, בכיר חמאס, הבהיר כי ישנן הצדקות לקיומה של "ההתנגדות" ברצועה "מתחת לפני השטח או מעל פני הקרקע" במיוחד כאשר ישראל מתנכרת לזכויותיהם של הפלסטינים עוד ציין כי נשק "ההתנגדות" לעולם לא יופנה כלפי העם הפלסטיני (דניא אלטון, 29 באוקטובר 2017).

◀ **משלחת חברי סיעת חמאס במועצה המחוקקת במחוז צפון הרצועה ביקרה בעמדות פעילי הזרוע הצבאית של חמאס בצפון הרצועה.** בעת ביקורם הדגישו חברי המשלחת, כי **נשק "ההתנגדות" הוא נשק לגיטימי שיש לשמור עליו** וכי הפלסטינים יתנגדו לכל ניסיון לפרק את נשקם הלגיטימי (דף הפייסבוק של חבר המועצה המחוקקת משיר אלמצרי, 26 באוקטובר 2017).

ביקור חברי משלחת חמאס בעמדות הזרוע הצבאית של חמאס בצפון הרצועה (דף הפייסבוק של חבר המועצה המחוקקת משיר אלמצרי, 26 באוקטובר 2017)

◀ להלן התבטאויות נוספות של בכירי חמאס בנושא:

◆ **צלאח אלברדאוויל, בכיר חמאס**, אמר כי חמאס הסכימה לכל התנאים והכשירה את קרקע למען פיוס דוגמת מסירת המעברים, מסירת משרדי הממשלה והרשויות. אולם, "הקו האדום" מבחינתה הוא "ההתנגדות" ונשקה (אלג'זירה, 25 באוקטובר 2017).

חבר הלשכה המדינית של חמאס, צלאח אלברדוויל (אתר אלג'זירה מבאשר, 25 באוקטובר 2017)

◆ **צאלח אלעארורי, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס**, אמר כי חמאס שמה בראש סדר העדיפויות שלה את נושא הפיוס והיא מוכנה לעשות ויתורים למען הצלחתו. לדבריו **נשק "ההתנגדות" הוא לגיטימי והכרחי למאבק בכיבוש**. לדבריו חמאס לא יכולה להכיר בזכותה של ישראל על אדמת פלסטין והיא לא שינתה את אסטרטגיית ההתנגדות לכיבוש (אלג'זירה, 26 באוקטובר 2017)

◆ **מוסא אבו מרזוק, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, אמר כי יש להפסיק לחשוב על פירוק נשק "ההתנגדות" ולפעול כדי להשלים את התוכניות ולהגשים את המטרות המשותפות שכלל הפלסטינים הסכימו עליהן (אלקדס, 26 באוקטובר 2017).

◆ **אחמד בחר, סגן יו"ר המועצה המחוקקת**, הדגיש בדרשת יום השישי, שנשא במסגד שהדאא' אלסראיא בעיר עזה כי נשק "ההתנגדות" הוא הנשק הלגיטימי להשבת הזכויות ושחרור האדמה הכבושה. הוא קרא לכל הפלסטינים להתאחד סביב אופציית "ההתנגדות", שהוכיחה את הצלחתה לעומת כישלון דרך המשא ומתן, משום שישראל מבינה רק את שפת הכוח (צפא, 27 באוקטובר 2017).

◆ **נאפדי עזאם, בכיר בג'האד האסלאמי בפלסטין**, אמר כי אין לכלול בדיוני הפיוס את נושא נשק "ההתנגדות" ובכללו את הנשק של הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי. שכן, כל עוד השטחים הפלסטינים כבושים הנשק הוא הזכות הלגיטימית של העם הפלסטיני (דניא אלוטן, 28 באוקטובר 2017).

קריקטורה בביטאון חמאס במסגרת כתבה על העיסוק הישראלי בהתעצמות הזרוע הצבאית של חמאס (אלרסאלה.נט, 30 באוקטובר 2017)

מנגנוני הביטחון

◀ מקורות פלסטינים מסרו ליומון אלחיאת, כי **תנועת פתח מסרבת בתוקף לאחד את מנגנוני הביטחון של חמאס ברצועה עם מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית**. הם הבהירו כי המשלחת מטעם פתח שהייתה בקהיר הביעה עניין בארגון מחדש של מנגנוני הביטחון. משלחת פתח התנגדה לדבריו של צאלח אלערורי לפיהם האידיאולוגיה של מנגנוני הביטחון היא "ההתנגדות". כמו כן התנגדה לדבריו של יחיא אלסנאר לפיהם חמאס תגן על "ההתנגדות" ותפעל כדי לפתח אותה. **משלחת פתח הבהירה כי הם מסרבים לכך שתתקיים ברצועת עזה תופעה הדומה לחזבאללה בלבנון**. בכירים מצריים הציעו שמנגנוני הביטחון של הרשות יגיעו לרצועה ויפגשו עם עמיתיהם כדי להגדיר תפיסה משותפת לגבי אופיים של המנגנונים והאידיאולוגיה שלהם (אלחיאת, 25 באוקטובר 2017).

◀ **מוסא אבו מרזוק, בכיר חמאס** אמר כי זוהי אחת הסוגיות המסובכות ביותר מכיוון שישנם שני מוסדות ביטחון בגדה וברצועה בעלי גישות ביטחוניות שונות. לדבריו בעבר לא התעמקו בסוגיה זו אך בשיחות האחרונות עם פתח בקהיר הם דנו בכך ושתי התנועות הסכימו שהסוגיה רגישה ולכן יש לדון בה מבלי למהר. לדבריו מצרים תעקוב אחר ההתקדמות בסוגיה ויהיה לה תפקיד מרכזי בה. עוד ציין כי התנאי להצלחה הוא ששום גורם לא יתערב בו ובפרט לא ישראל וארה"ב (אלקדס, 26 באוקטובר 2017).

הרשות הפלסטינית

סוגיית התיאום הביטחוני עם ישראל

- ◀ גורמים פלסטינים הכחישו את הפרסומים בכלי תקשורת ישראלים אודות חידוש התיאום הביטחוני בין ישראל לבין הרשות הפלסטינית, אשר הושהה בהוראת אבו מאזן באוגוסט על רקע משבר הר הבית:
 - ◆ **נביל שעת', יועצו של אבו מאזן לענייני חוץ ויחסים בינלאומיים**, אמר כי ההנהגה הפלסטינית לא חזרה בה מהחלטתה לעצור את התיאום הביטחוני וכי היא תשוב לתיאום ביטחוני רק לאחר שישראל תיישם את תנאי הסכם אוסלו ותפסיק את מדיניות ההתנחלויות (דניא אלוטן, 26 באוקטובר 2017).
 - ◆ **אחמד מג'דלאני, חבר הועד הפועל של אש"ף**, הכחיש את השמועות לפיהן הושב התיאום הביטחוני עם ישראל וטען כי ההחלטה לעצור את התיאום עדיין תקפה (דניא אלוטן, 28 באוקטובר 2017).
 - ◆ **ואצל יוסף, חבר הועד הפועל של אש"ף**, טען כי ההחלטה לעצור את התיאום עומדת בעינה וכי לא התפרסמה כל הודעה רשמית מטעם הרשות לפיה חודש התיאום (קדס.נט, 29 באוקטובר 2017).

פעילות תודעתית

קמפיין פלסטיני לציון מאה שנים להצהרת בלפור

- ◀ ב-2 בנובמבר 2017 ימלאו מאה שנים להצהרת בלפור. בכוונת הרשות הפלסטינית לקיים קמפיין נרחב סביב יום זה. הקמפיין המתוכנן כולל עצרות והפגנות בשטחי יהודה ושומרון ובמספר מדינות נוספות ביניהן **בריטניה**. במהלך ישיבה בה השתתפו חברי הועד המרכזי של פתח אמר **מחמוד אלעאלול, סגן יו"ר פתח**, כי הצהרת בלפור היא "פשע נגד העם הפלסטיני". חברי הועד קראו לציבור הפלסטיני למחות באופן בלתי אלים (הטלוויזיה הפלסטינית, 30 באוקטובר 2017).
- ◀ **במקביל מותחים הפלסטינים ביקורת על בריטניה המציינת את היום בטקס בהשתתפות בכירים ישראלים, תוך שהם מאיימים לפעול נגדה בבתי משפט בינלאומיים**. לדברי **ריאצ' אלמאלכי, שר החוץ של הרשות**, אם בריטניה תתעקש לציין את יום השנה בטקס, אזי ההנהגה הפלסטינית תמשיך בצעדים המשפטיים בהתאם להנחיותיו של אבו מאזן. הוא ציין כי **נעשות הכנות להגשת תביעות משפטיות נגד בריטניה** בדרישה שתחזיר את זכויות העם הפלסטיני ותתקן את "טעותה ההיסטורית" (אלערבי אלג'דיד, 22 באוקטובר 2017).

קרקטורה של אסמאעיל אלבזם המגנה את דבריה של ראש ממשלת בריטניה תרזה מיי : "תרזה מיי- אנו גאים בתפקידנו בהקמת (מדינת) ישראל" (דף הפייסבוק של אסמאעיל אלבזם, 30 באוקטובר 2017)

◀ להלן כמה התבטאויות של בכירים פלסטינים בעניין הצהרת בלפור:

◆ לדברי **אחמד מג'דלאני, חבר הוועד הפועל של אש"ף**, על בריטניה למלא שלוש דרישות כדי "לכפר" על הצהרת בלפור : להגיש התנצלות לפלסטינים על ה"נכבה" (האסון) שנגרמה בשל הצהרת בלפור; להעניק פיצויים לפליטים ולהכיר במדינה הפלסטינית. לדבריו, ההנהגה הפלסטינית **פועלת במישור המשפטי** כדי לתבוע את ממשלת בריטניה (דניא אלוטן, 18 באוקטובר 2017).

◆ במסיבת עיתונאים שערכה מחלקת המשא ומתן באש"ף בראמאללה בנושא מאה שנה ל"הצהרת בלפור" אמר **נביל שעת, יועץ אבו מאזן לענייני חוץ וקשרים בינלאומיים**, כי נערכים מאמצים משפטיים פלסטיניים כדי להכין מחקר בנוגע להשלכות "הצהרת בלפור" ולדרוש מבריטניה לפצות את הפלסטינים על כך. שעת' לא שלל פנייה לבית המשפט הבינלאומי ולבית משפט בבריטניה אך אמר כי הנושא עדיין בבחינה. לדבריו, בריטניה חוששת מדרישות מצד עמים ומדינות נוספים בעולם, שהיו תחת הקולוניאליזם הבריטי, לפצותם על הנזקים שנגרמו להם בשל כך, וחוששת גם כי הפיצויים לפלסטינים על הנזקים כתוצאה מ"הצהרת בלפור" עשויים להגיע למיליארדי דולרים (סוכנות הידיעות אנטוליה, 24 באוקטובר 2017; סוכנות "וטן", 24 באוקטובר 2017; מען, 25 באוקטובר 2017).

◆ **שעואן ג'בארין, איש החזית העממית לשעבר העומד בראש ארגון אלחק**, אמר כי **צוות עורכי דין פלסטיניים מנהל דיונים מעמיקים בשאלה האם להגיש תביעה למערכת המשפט הבריטית בנושא המנדט הבריטי ולא בנוסח "הצהרת בלפור"**. לדבריו, תוגש חוות דעת משפטית לגבי אפשרות ההצלחה בתביעה הזו יחד עם צוות של עורכי דין בינלאומי והיא תועבר להנהגה הפלסטינית שתבחן את הנושא. הוא ציין כי הצעד הבא יהיה הגשת התביעה למערכת המשפט הבריטית, והדגיש כי יש ללוות צעד הזה בקמפיין תקשורתי נרחב (דניא אלוטן, 23 באוקטובר 2017).

◆ **דובר הוועדה הלאומית לציון מאה שנה ל"הצהרת בלפור", מחמד אלחאם**, אמר כי בראמאללה תערך תהלוכה מרכזית ב-2 בנובמבר 2017. התהלוכה תצא מהכיכר ע"ש יאסר ערפאת לעבר מרכז

התרבות הבריטי. כן ייערכו תהלוכות בשכם, חברון ושאר הערים, הכפרים והמחנות. בבית לחם תתקיים תהלוכה ב-1 בנובמבר. **בירושלים תתקיים תהלוכה לעבר הקונסוליה הבריטית**, שבסיומה יימסרו לקונסוליה 100 אלף מכתבי מחאה בשפות שונות, שנועדו לממשלת בריטניה על עמדת בריטניה, מתלמידים פלסטיניים (סוכנות הידיעות אנטוליה, 24 באוקטובר 2017; סוכנות "וטן", 24 באוקטובר 2017; מען, 25 באוקטובר 2017).

ביקור משלחת בריטית בחברון

◀ לקראת אירועי יום השנה להצהרת בלפור הגיעה **משלחת בריטית המונה כשישים פעילים לחברון**. המשלחת שמטרתה לגנות את הצהרת בלפור ולהתנצל בפני העם הפלסטיני, הגיעה בתום מסע רגלי שנמשך 135 ימים שעבר מלונדון דרך צרפת, שווייץ, איטליה, תורכיה, יוון, ירדן. נכנסה לשטחי יהודה ושומרון דרך מעבר אלנבי. חברי המשלחת התקבלו בחברון ע"י פעילים פלסטינים מקומיים ונציגים ממשד מושל מחוז חברון. כוחות צה"ל מנעו את כניסתה לאזור רחוב אלשהדאא' (הסגור מאז שנת 2000 לכניסת פלסטינים בהתאם לצו אלוף פיקוד מרכז) (אלבוואבה ניוז, 29 באוקטובר 2017).

חברי המשלחת הבריטית מסיירים בחברון (חשבון הטוויטר PALINFO, 29 באוקטובר 2017)

◀ ארגון "Palestine Solidarity Campaign" (PSC), ארגון אנטי-ישראלי בבריטניה הפועל למען העניין הפלסטיני, הכריז על קיום מצעד ועצרת ב-4 בנובמבר בלונדון. בעצרת ינאמו, בין היתר, מצטפא אלברע'ות'י ונציג הרשות הפלסטינית בבריטניה (אתר PSC).

קריאת כיכר על שם פתחי שקאקי

◀ ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין חנך בכפר עראבה (דרומית-מערבית לג'נין) כיכר ע"ש פתחי שקאקי, מייסד הארגון לציון יום השנה ה-22 למותו. באירוע השתתף **ח'צ'ר עדנאן, בכיר הארגון בצפון השומרון** אשר גם פרסם בדף הפייסבוק האישי שלו הזמנה להשתתף בטקס חנוכת הכיכר (דף הפייסבוק של ח'צ'ר עדנאן, 26 ו-27 באוקטובר 2017).

וכס חנוכת כיכר ע"ש פתחי שקאקי, מייסד הג'האד האסלאמי בפלסטין, בכפר עראבה שבגזרת ג'נין, בראשות בכיר הארגון ח'צ'ר עדנאן (פאלטודי, 28 באוקטובר 2017)